

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Навчально-науковий інститут економіки та бізнес-освіти

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДИНАМІКИ

МАТЕРІАЛИ
VI Всеукраїнської
науково-практичної інтернет-конференції
молодих учених та студентів
31 жовтня – 1 листопада 2019 року

Умань
2019

УДК 330(06)

C91

Редакційна колегія:

Чирва О. Г., д-р екон. наук, професор (головний редактор); директор Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти; Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини;

Акулов М. Г., канд. екон. наук, доцент; Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини;

Кирилюк І. М., канд. екон. наук, доцент; Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини;

Поворознюк І. М., канд. екон. наук, доцент; Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини;

Чвертко Л. А., канд. екон. наук, доцент; Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.

Відповідальність за достовірність поданої інформації несуть автори матеріалів.

*Рекомендовано до друку Вченою радою Навчально-наукового
інституту економіки та бізнес-освіти*

*Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № 3 від 25 жовтня 2019 року)*

C91 Сучасні проблеми і перспективи економічної динаміки : матер. VI Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих учених та студентів, 31 жовтня – 1 листопада 2019 року, м. Умань / за ред. д-ра екон. наук, проф. О. Г. Чирви. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2019. – 195 с.

Збірник містить тези доповідей учасників VI Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих учених та студентів «Сучасні проблеми і перспективи економічної динаміки» (31 жовтня – 1 листопада 2019 р.), що відбулася на базі Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Матеріали збірника відображають результати досліджень учених, аспірантів та студентів з актуальних проблем розвитку національної економіки.

УДК 330(06)

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2019

Список використаних джерел:

1. Бак Г. Впровадження інновацій у сфері туризму. *Наукові записки*. – 2010. №2. С. 24-28.
2. Бартошук О. В. Оцінка розвитку туризму в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2012. № 7. С. 82–86.
3. Зікеєва С. Г. Туристична галузь України в період євроінтеграції: соціально-економічний аспект. *Економіка і менеджмент культури*. – 2013. № 1. С. 74–82.
4. Кальченко О. М. Проблеми інноваційного розвитку туристичної галузі України. – URL: http://tourlib.net/statti_ukr/kalchenko2.htm.
5. Кожухівська Р. Б. Туризм в Україні: стан, фактори та перспектива розвитку. *Вісник Донецького національного університету, сер. Економіка і право*. 2010. Вип.1. С.84-86.
6. Кравцова А. В. Модель державно-приватного партнерства в сфері українського туризму. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі (серія «Економічні науки»)*. 2016. № 1 (72). С. 70-76.
7. Соловйов Д. І. Аналіз тенденцій розвитку туристичної сфери України та науково-методичні напрями вдосконалення її державного регулювання. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2010 №1(9). С.70-73.

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФЕСТИВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ У МІСТІ УМАНІ

Кирилюк І. М., к. е. н., доцент

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Зростання популярності туризму в країні й регіонах, активізація підприємницької діяльності у цій сфері сприяють його розвитку і є важливим важелем економічного і соціального розвитку території. Для подальшого розвитку туризм вимагає наявності відповідних природних, історико-культурних і соціально-економічних ресурсів та ефективного управління ними. Формування стратегії розвитку туризму на місцевому рівні залежить від економіко-географічного положення, історії, культури та місцевих особливостей території.

У формуванні туристичних потоків важливу роль відіграють туристичні події, які є привабливими для пізнавального, етнічного, молодіжного та пригодницького туризму. Одним із видів подієвого туризму є фестивальний туризм, який є перспективним видом туристичної галузі регіону, сприяє соціально-економічному розвитку території та популяризації туристичних ресурсів. Фестивальні ресурси є потужним стимулятором туристичних потоків і одним із чинників розвитку туризму в регіонах завдяки необмеженому потенціалу і привабливості для різних категорій туристів.

Фестиваль – це масове дійство, що проводиться на вулицях, у парках, стадіонах, клубах, вуличних майданчиках, що визначають специфіку і структуру

фестивалів [1].

Фестивальний туризм – це короткотермінові (не більше тижня) пізнавальні подорожі з метою відвідати певні події (музичні, культурні, релігійні, спортивні, масово-розважальні) з періодичністю раз на рік [2].

В місті Умані фестивальний туризм є новим та досить перспективним напрямом розвитку туризму. Місто має зручне географічне розташування, міцні традиції і вигідні культурно-історичні переваги. На території м. Умані розташована значна кількість об'єктів історико-культурної спадщини, які є привабливими не лише для вітчизняних, а й іноземних туристів: одна з найкращих пам'яток садово-паркового мистецтва – дендропарк «Софіївка» та нова «Сучасна Софіївка» у стилі фентезі-парку, Державний історико-культурний заповідник «Стара Умань» та історико-культурний центр, пов'язаний із хасидизмом на місці поховання Рабина Нахмана, унікальний комплекс світломузичних фонтанів «Перлина кохання», який входить до трійки найбільших фонтанів України. Завдяки реалізації заходів, спрямованих на розвиток туристичної галузі міста, значно покращилась туристична інфраструктура, збільшилась кількість туристичних об'єктів та туристичних атракцій міста.

Проведення фестивалів «Уманська масляна – Колодій», «Уманська писанка», фестивалю фарб «Holi Dance Uman», молодіжного фестивалю вуличної музики, етнофестивалю «Шіді-Ріді», етнографічного фестивалю «Ярмарок мистецтв в старій Умані», фестивалю сиру і вина, фестивалю повітряних куль «Монгольф'єрія. Квітуча країна», спортивного фестивалю «Uman Sport Expo 2019», міжнародного фестивалю-конкурсу хореографічного мистецтва «Global Dance», фестивалю документального кіно просто неба Lamp. dok, фестивалю-конкурсу «Уманська коляда», чемпіонату України з мотодрегрейсингу та інших заходів сприяє зростанню туристичних потоків та поліпшенню туристичного іміджу міста.

Популярність уманського фестивально-туристичного продукту засвідчує кількість туристів, які відвідали місто. Туристичний потік в місто в 2017 році в порівнянні з 2016 роком зріс на 35%, що дало змогу поповнити міський бюджет за рахунок туристичного збору на 27% більше, ніж в попередньому році. У 2018 році надходження до міського бюджету за рахунок туристичного збору склали 68,6 тис. грн., що перевищує рівень 2017 року на 31%. Питома вага цих надходжень у власних доходах загального фонду міського бюджету складає 0,1% [3].

Фестивальний туризм у місті Умані сприяє динамічному розвитку туризму в місті та має всі передумови для подальшого ефективного розвитку і можливості стати конкурентоспроможним туристичним продуктом за умов належної організації та просування цього продукту на державному, місцевому рівнях та з допомогою відповідних організацій.

Для ефективного використання туристичного потенціалу території в рамках реалізації національного проекту «Туристичні кластери 300+» у липні 2018 року створено туристичний кластер «Західна Черкащина». Метою діяльності кластера є покращення умов для прийому туристів в місті Умані, а

також створення сучасної туристичної інфраструктури в Буцькому каньйоні та в інших популярних туристичних місцях регіону. Створення у туристичному кластері сучасного, цікавого туристичного продукту високої якості, безпечного і доступного для споживачів, дасть змогу привабити туристів та домогтися їх заінтересованості залишитися на декілька днів для відвідування усіх туристичних об'єктів на території, яку він об'єднує [4]. За короткий період діяльності фахівці туристичного кластеру «Західна Черкащина» долучилися до створення фестивального туристичного продукту в місті, організувавши проведення Фестивалю сиру і вина, Дня вуличної музики, фестивалю «HOLI DANCE UMAN 2019».

Важливою умовою для залучення туристів до міста є створення інформаційно-туристичної інфраструктури завдяки функціонуванню якої туристи та інших суб'єкти туристичної галузі мали б можливість своєчасно отримати необхідну інформацію про період, місце та особливості проведення фестивалів, а організатори здійснити промоцію та рекламування подій. З цією метою відділом туризму Уманської міської ради розроблено туристичний сайт «Умань туристична» (umantravel.com.ua), на сторінках якого акумулюється максимально доступна і корисна для туристів і жителів м. Умані інформація, висвітлюється календар фестивалів та подій тощо.

Отже, фестивальний туризм в значній мірі сприяє соціально-економічному розвитку міста та популяризації туристичних ресурсів та території. Активна підтримка з боку органів влади, поліпшення туристичної та інформаційної інфраструктури міста, відповідне фінансування та спонсорська допомога з боку представників бізнесу, належний рівень організації, розроблення ефективних маркетингових заходів, та популяризація фестивального руху сприятимуть перетворенню м. Умані на туристичний центр регіону.

Список використаних джерел:

1. Генкин Д. М. Массовые праздники. Москва : Просвещение, 1976. – 202 с.
2. Грицку-Андрієш Ю. П. Фестивальний туризм в системі рекреаційно-туристської діяльності / Ю. П. Грицку-Андрієш, Ж. І. Бучко // Науковий вісник Чернівецького університету. – 2010. – Вип. 519-520. – С. 56–60.
3. Звіт про виконання показників Програми економічного і соціального розвитку м. Умань за 2018 рік [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://uman-rada.gov.ua/index.php/ekonomika/sotsialno-ekonomichni-rozvytok-mista/pidsumky-vykonannia-prohramy-ekonomichnoho-ta-sotsialno-rozvytku/item/13739-pro-vykonannia-pokaznykiv-prohramy-ekonomichnoho-i-sotsialno-rozvytku-muman-za-2018-rik>
4. Кирилюк І. М. Кластеризація туристичної галузі як інструмент підвищення ефективності регіональної економіки / Кирилюк І. М., Чвертко Л. А. // Менеджмент ХХІ століття: проблеми і перспективи: матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Умань, 11 жовтня 2019 р. / Редкол.: Новак І.М. (відп. ред.) та ін. – Умань: ВПЦ «Візаві», 2019. – С. 110-113.

РЕКРЕАЦІЯ В УКРАЇНІ: ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ

Коноваленко А. Л., студентка

Науковий керівник:

к. е. н., доцент Слатвінська Л. А.

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Закон України «Про туризм» [1] визначає великий перелік пріоритетних напрямів державної політики в галузі туризму і рекреації. Забезпечувати збереження, відновлення та раціональне використання рекреаційно – туристських ресурсів України, які є чинником реалізації цих напрямів, покликані регіональні та інші програми розвитку туризму та рекреації. Для ефективнішого управління та виконання загальнодержавних і регіональних програм зі сталого розвитку та удосконалення рекреаційної сфери територія нашої держави поділяється на рекреаційні райони.

Відомо, що на сьогодні рекреація та туризм є одним з найприбутковіших видів бізнесу у світі. Цей сектор останнім часом стає дедалі важливішим у структурі національних економік, і розвивається дуже швидкими темпами, в країнах що надають розвитку рекреації та туризму пріоритетного значення, ця сфера послуг зростає набагато швидше, стаючи не тільки дедалі значимішою частиною національних економік, але й найважливішим наповнювачем державної скарбниці [2].

Сучасні тенденції розвитку туристичної політики у світі демонструють спрямування регіональних програм економічного розвитку на покращення соціально-економічного стану депресивних регіонів. Відповідні програми сприяють економічному розвитку тих територій, де немає жодних перспектив розвитку індустрії, цим забезпечується зростання доходів населення і збереження історичного та культурного середовища. Маркетинг рекреаційного потенціалу України на міжнародному ринку є недостатній через відсутність достатньої кількості представництв за кордоном.

На думку І. Р. Гавришків, регулювання рекреаційної діяльності може здійснюватися в різних формах, а саме: створення сприятливих економічних умов для розвитку, пряма участь держави та інші форми регулювання. Створення сприятливих умов для розвитку рекреаційної діяльності досягається завдяки: фіскальній політиці, яка передбачає пільгове оподаткування; митному і валютному регулюванню; підготовці кадрів; організації наукових досліджень в галузі рекреації; формуванню позитивного іміджу України на міжнародному ринку рекреаційних послуг; створенню умов для залучення внутрішніх і зовнішніх інвестицій в сферу рекреації; запровадженню орендних відносин з приводу використання природно-рекреаційних ресурсів.

Поряд із прямими методами регулювання, держава повинна використовувати методи непрямого впливу:

– заходи щодо захисту економічної конкуренції, недопущення монополізму;